AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2020/1957 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2020. május 14.)

az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) 2018. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ 2018. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0065/2020),

A. mivel bevételi és kiadási kimutatása ([1]) szerint az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (a továbbiakban: a központ) 2017-es pénzügyi évre vonatkozó végleges költségvetése 58 030 000 EUR volt, ami 2016-hoz képest enyhe, 0,02 %-os csökkenést jelent; mivel a központ költségvetésének 97,82 %-a az uniós költségvetésből származik ([2]);

B. mivel a Számvevőszék a központ 2018. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról készített jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapítja, hogy kellő mértékben megbizonyosodott a központ éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

Költségvetés és pénzgazdálkodás

1. megelégedéssel jegyzi meg, hogy a 2018. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések eredményeként a költségvetés végrehajtási aránya 98,53 %-os szintet ért el, ami 2017-hez képest 1,25 %-os csökkenést jelent; megjegyzi, hogy a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 81,21 %-os volt, ami az előző évhez képest 0,50 %-os enyhe csökkenést jelent;

Teljesítmény

2. megjegyzi, hogy a 2019. évi egységes programozási dokumentumjában a központ számos fő teljesítménymutatót használ a tevékenységei által nyújtott hozzáadott érték értékelésére, valamint a 2015-ös bizottsági szolgálati munkadokumentumban szereplő fő teljesítménymutatók listáját is többek között költségvetése kezelésének javítása érdekében; megjegyzi, hogy 2018-ban a központ ezt a listát 7 fő teljesítménymutatóval és 12 többéves fő teljesítménymutatóval bővítette, és a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó hosszú távú stratégiájának részeként 2019-ben tervezte e mutatók szisztematikus felülvizsgálatát;

3. megjegyzi, hogy 2018-ban a központ 89 %-ban (a 85 %-os cél felett) végrehajtotta a munkaprogramjában kitűzött kulcsfontosságú eredményeket;

4. megjegyzi, hogy a központ 2018-ban megkezdte betegségfelügyeleti rendszereinek újratervezését, az informatikai kapacitások kiszervezését, a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszer átalakítását, valamint megerősítette az együttműködést külső partnereivel és más uniós ügynökségekkel;

5. megállapítja, hogy a központ továbbra is megosztja a bevált gyakorlatokat, és rendszeresen együttműködik más ügynökségekkel, nevezetesen az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal, az Európai Gyógyszerügynökséggel és a Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontjával; megjegyzi továbbá, hogy a központ részt vesz a más ügynökségek által szervezett intézményközi közbeszerzésekben; határozottan ösztönzi a központot, hogy aktívan törekedjen további és szélesebb körű együttműködésre valamennyi uniós ügynökséggel;

6. megjegyzi, hogy a 2013 és 2017 közötti időszak külső értékelésére 2018 és 2019 között került sor, és az értékelésről szóló végleges jelentés 2019 júliusára volt várható, amelyet a központ igazgatótanácsa általi jóváhagyást követően továbbítani kell a Parlamentnek; felhívja a központot, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak e külső értékelés eredményéről;

([1]) HL C 160., 2019.5.10., 6. o.
([2]) HL C 160., 2019.5.10., 7. o.

7. emlékeztet, hogy a központ küldetése a fertőző betegségek által az emberi egészségre jelentett aktuális és várható veszélyek felismerése, felmérése és a róluk szóló tájékoztatás; hangsúlyozza, hogy 2018-ban a központ a Bizottságtól érkezett 31 hivatalos tudományos felkérést teljesített (amelyből 10 a képviselőktől érkezett), és összesen 214 jelentést tett közzé, köztük 35 gyors kockázatértékelést egyes betegségek által jelentett veszélyekről; rámutat arra, hogy a központ jelentősége az éghajlatváltozással összefüggésben tovább fog nőni, mivel a különböző kórokozók előfordulási helyei megváltoznak, és a betegségek olyan területeken is elterjednek majd, amelyek korábban nem voltak érintettek;

8. megjegyzi, hogy 2018-ban az igazgatótanács elfogadta a nem a személyzethez tartozókra vonatkozó függetlenségi politika felülvizsgált változatát, és jóváhagyta az ennek megfelelő belső eljárást;

9. a központ függetlenségi politikájának végrehajtását illetően sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nem nyújtották be az összes előírt éves érdekeltségi nyilatkozatot, különösen az igazgatótanácsi tagok (96 %) és a tanácsadó fórum tagjai (89 %); ezért felszólít a szabályok és a belső eljárások szigorú betartására; emlékeztet arra, hogy a függetlenség és az átláthatóság alapvető fontosságú, tekintettel a központ fontos feladataira; kéri, hogy hozzanak létre mechanizmust annak biztosítására, hogy minden függőben lévő és jövőbeli érdekeltségi nyilatkozatot késedelem nélkül benyújtsanak, és felhívja a központot, hogy fontolja meg annak lehetőségét, hogy ne engedje meg, hogy a tagok e kulcsfontosságú információk rendelkezésre bocsátása és ellenőrzése előtt megkezdjék feladataikat;

10. hangsúlyozza, hogy a központ elindította harmadik külső értékelését, amelyet az igazgatótanács tagjaiból álló irányítóbizottság koordinált, és hogy az értékelés eredményét 2019 közepére várták;

11. felhívja a figyelmet a központ szerepére az uniós egészségügyi ellátás digitalizálását szolgáló eszközök kifejlesztésében, különösen egy világjárvány kezelésével összefüggésben;

12. emlékeztet arra, hogy uniós ügynökségként a központ költségvetése euróban van megadva; ugyanakkor a központ székhelye az euróövezeten kívül (Svédországban) található, tehát sok kiadása svéd koronában (SEK) van; továbbá a központ az átváltási árfolyamok ingadozásának is ki van téve, mivel egyrészt bankszámlái pénzneme a svéd korona, másrészt bizonyos műveleteket egyéb külföldi pénznemben bonyolít le;

Személyzeti politika

13. megállapítja, hogy 2018. december 31-én a létszámterv végrehajtása 96,11 %-os szintet ért el: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 180 ideiglenes alkalmazotti álláshelyből (2017-ben 182 engedélyezett álláshely) 173-ra neveztek ki ideiglenes alkalmazottat; megjegyzi, hogy ezen felül a központnál 2018-ban 92 szerződéses alkalmazott és két kirendelt nemzeti szakértő dolgozott;

14. megjegyzi, hogy a központ 2018-ban viszonylag jó nemek közötti egyensúlyról számolt be a felső vezetők (12 férfi és 15 nő) és az igazgatótanács (12 férfi és 15 nő) tekintetében;

Közbeszerzés

15. elismeri, hogy a Bizottság Informatikai Főigazgatósága (DG DIGIT) e-PRIOR alkalmazásán alapuló elektronikus közbeszerzési munkafolyamatok használata 2018-ban 142 közbeszerzési eljárás lebonyolítását segítette elő, és a központ négy új belső elektronikus munkafolyamatot vezetett be más területeken a folyamatok felgyorsítása és hatékonyabbá tétele érdekében;

16. megjegyzi, hogy a számvevőszéki jelentés szerint a Bizottság 2014-ben intézményközi keretszerződést írt alá egy vállalkozóval szoftverlicencek beszerzésére és a kapcsolódó informatikai tanácsadási szolgáltatások nyújtására, és a központ nem ellenőrizte rendszeresen az árakat és a beszállítói árajánlatok alapján felszámított szolgáltatási díjakat; megjegyzi, hogy a központ válasza szerint a gyakorlatban nehéz volt a központnak ezeket az ellenőrzéseket érvényre juttatni, mivel nem volt olyan szerződéses kötelezettség, amely előírta volna, hogy az eredeti árat és a felárat külön mutassák be; felhívja a központot, hogy igazítsa ki a keretszerződések alapján végzett előzetes kontrollokat, és biztosítsa a versenyt minden beszerzés esetében;

17. megjegyzi, hogy a számvevőszéki jelentés szerint hasonló kontroll-hiányosságokra derült fény egy másik, konferencia- és multimédiafelszerelésre és kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó keretszerződés végrehajtása esetében is, és a központ nem ellenőrizte kellőképpen, hogy a keretszerződés értelmében a megrendelőlapok leadását megelőzően alkalmaztak-e szerződéses diszkontrátát a vállalkozó fő beszállítóinak termékárlistájára; megjegyzi, hogy a központ úgy döntött, hogy a szerződés 2019. októberi lejártát követően nem hosszabbítja azt meg, és annak helyébe a Bizottság által kezelt új intézményközi keretszerződés lép; felhívja a központot, hogy igazítsa ki a megrendelőlapok előzetes kontrollját;

18. megjegyzi, hogy a számvevőszéki jelentés alapján két rendezvénnyel kapcsolatos kifizetés esetében hiányosságokat találtak a megrendelőlapokra, a leszállítandó termékekre és a számlákra irányuló ellenőrzések és egyeztetések struktúrája és dokumentálása terén; megjegyzi, hogy a központ válasza szerint a két ellenőrzött kifizetésben nem találtak hibát, és hogy a központ felül fogja vizsgálni az ülésekre vonatkozó ellenőrzések és egyeztetések szerkezetét és dokumentációját;

Az összeférhetetlenség megelőzése és kezelése, valamint az átláthatóság

19. megjegyzi a mentesítésért felelős hatóságnak az igazgatótanács és a tanácsadó fórum egyes tagjai hiányzó érdekeltségi nyilatkozataival és önéletrajzaival kapcsolatos észrevételei és megjegyzései fényében, hogy minden olyan tag/póttag, aki ténylegesen részt vett az igazgatótanács és a tanácsadó fórum ülésein és/vagy gyakorolta szavazati jogát, benyújtotta az érdekeltségi nyilatkozatát; megjegyzi, hogy 2018-ban tovább javult a személyzetre és a nem a személyzethez tartozókra, köztük a külső szakértőkre vonatkozó függetlenségi politika; megjegyzi, hogy a központ közzéteszi az igazgatótanács tagjainak, a felső vezetés tagjainak és a külső szakértőknek az önéletrajzát;

20. tudomásul veszi a központnak az átláthatóság, az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése, valamint a visszaélést bejelentő személyek védelmének biztosítására irányuló meglévő intézkedéseit és folyamatos erőfeszítéseit; megjegyzi, hogy 2018-ban 10 releváns potenciális összeférhetetlenséget azonosítottak és vizsgáltak tovább, amelyek közül ötöt egy ülés egyik napirendi pontjával összefüggésben felmerülőként neveztek meg, és felkérték az érintett személyeket, hogy tartózkodjanak az adott napirendi pont megvitatásától és a szavazástól; megjegyzi, hogy a központ rögzítette a lobbistákkal tartott találkozókat;

Belső kontrollok

21. megjegyzi, hogy a mentesítésért felelős hatóság tavalyi észrevételeinek és megjegyzéseinek fényében a cselekvési tervben a kontrollok mellőzését vagy a folyamatoktól és eljárásoktól való eltéréseket csökkenteni hivatott három fellépés közül kettőt végrehajtottak, és a fennmaradó fellépés esetében – a cikkek nem uniós országokban történő közzétételének nyílt hozzáférésű díjai tekintetében – a végleges megoldás keresése folyik;

22. megjegyzi, hogy a mentesítésért felelős hatóság tavalyi észrevételeinek és megjegyzéseinek fényében eljárástervezeteket és mintákat készítettek a gyógyszeriparral folytatott találkozókra, és harmadik felekkel kötött egyetértési megállapodásokat és együttműködési megállapodásokat fogadtak el, továbbá folyamatban van a kereskedelmi szervezetekkel folytatott találkozókra vonatkozó belső eljárás hivatalos belső elfogadása;

Egyéb megjegyzések

23. megjegyzi, hogy a központ 2018 áprilisában költözött új épületébe, amely biztonságos, környezetbarát és költséghatékony munkahelyet biztosít a személyzet és a látogató érdekelt felek számára, továbbá az ütemtervnek megfelelő, zökkenőmentes átmenetet biztosított a költözéshez;

24. felhívja a központot, hogy összpontosítson kutatásai eredményeinek a nyilvánosság körében történő terjesztésére, és a közösségi médián és más médiaorgánumokon keresztül szólítsa meg a nyilvánosságot;

25. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2020. május 14-i állásfoglalására ([3]).

([3]) Elfogadott szövegek, P9_TA-PROV(2020)0121.